**ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ "ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ"**
**Видин, ул. "Любен Каравелов" № 31,**

УТВЪРДИЛ:
ДИРЕКТОР:.....
/ЦВЕТАН МИХАЙЛОВ/

# ЕТИЧЕН КОДЕКС
# НА
# УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
# В ОУ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ“
# ГРАД ВИДИН

## за учебната 2026-2027 г.

## РАЗДЕЛ I: ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

**Чл. 1.** (1) Настоящият Етичен кодекс на училищната общност е разработен на основание чл. 175, ал. 1, 2 и 3 от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), Закона за закрила на детето (ЗЗД), Националния етичен кодекс на работещите с деца и в изпълнение на *Етичния кодекс на работещите с деца* в ОУ „Любен Каравелов“ – гр. Видин.

(2) Етичният кодекс регламентира споделените морални ценности, принципи и задължителни стандарти за поведение на всички участници в училищната общност – ученици, учители, педагогически специалисти, непедагогически персонал и родители (законни представители).

**Чл. 2.** Спазването на етичните правила е гаранция за зачитане достойнството на личността, поддържане на висока култура на общуване, превенция на конфликти и изграждане на сигурна, подкрепяща и толерантна образователна среда.

**Чл. 3.** Настоящият кодекс функционира в пряка съгласуваност и оперативна връзка с *Правилника за работата на Комисията по етика* в ОУ „Любен Каравелов“ – гр. Видин.

**Чл. 4.** Етичният кодекс е отворен документ, който подлежи на обогатяване, развитие и актуализация по предложение на Педагогическия съвет, Обществения съвет, Настоятелството или Комисията по етика.

## РАЗДЕЛ II: ЦЕЛИ И ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ

**Чл. 5.** Основни цели на Етичния кодекс са:

1. Формиране и утвърждаване на училищна култура, основана на хуманизъм, демократичност, толерантност и зачитане на човешките права;
2. Създаване на атмосфера на прозрачност, яснота, взаимно уважение и доверие между училището, семейството и обществеността;
3. Регламентиране на единни стандарти за превенция на дискриминация, физическо, вербално и психическо насилие, кибербулизъм и конфликт на интереси.

**Чл. 6.** Всички членове на училищната общност се ръководят от следните фундаментални принципи:

1. Зачитане на детството като изключително важен период от живота на човека;
2. Издигане на най-добрите интереси на детето като първостепенно значение във всички действия и решения;
3. Признаване на семейството като най-естествена среда за развитие и отглеждане на детето;
4. Зачитане на уникалността, достойнството и правото на мнение на всяко дете.

## РАЗДЕЛ III: ЕТИЧНИ СТАНДАРТИ ЗА УЧЕНИЦИТЕ

**Чл. 7.** Всички ученици в ОУ „Любен Каравелов“ – гр. Видин се задължават:

1. Да зачитат правата, честта и достойнството на своите съученици, учители, ръководство и целия персонал на училището;
2. Да проявяват толерантност, добронамереност и висока култура в общуването, без използване на обиден, агресивен или нецензурен език;
3. Да решават възникналите спорове без насилие, агресия или тормоз, а чрез градивен диалог или със съдействието на учител, класен ръководител, училищен психолог или Комисията по етика;
4. Да спазват принципите на честност и академична почтеност – да не преписват, да не използват чужд труд наготово и съвестно да се подготвят за учебните часове;
5. Да използват интернет и дигиталните среди отговорно, да не участват в кибертормоз и онлайн тормоз (кибербулизъм) и да не заснемат или разпространяват без разрешение снимки и видеоклипове на съученици и учители;
6. Да опазват с грижа училищната сграда, имущество, технически средства, дворно пространство, както и личните вещи на своите съученици;
7. Да спазват Правилника за вътрешния училищен ред, да не носят опасни предмети и стриктно да спазват забраната за употреба на вредни вещества (цигари, вейпове, алкохол и др.) на територията на училището;
8. В начален етап (I–IV клас) спазването на етичните правила се подпомага и чрез адаптивните възпитателни ресурси в *Приложение № 1*.

## РАЗДЕЛ IV: ЕТИЧНИ СТАНДАРТИ ЗА УЧИТЕЛИТЕ И ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

**Чл. 8.** Всички учители и педагогически специалисти в ОУ „Любен Каравелов“ – гр. Видин се задължават:

1. Да базират практиката си на съвременните знания за детското развитие, прилагайки иновативни педагогически методи за подкрепа на всяко дете съобразно неговите индивидуални потребности;
2. Да осигуряват на децата с увреждания, със специални образователни потребности (СОП) или в риск равни възможности за достъп до качествено образование;
3. Да гарантират обективно и безпристрастно оценяване, без прояви на субективизъм, дискриминация, привилегии или фаворизиране;
4. Да осигуряват безопасна физическа и психическа среда, като спазват процедурите за закрила и не допускат никакви форми на насилие или обидно отношение;
5. Да гарантират стриктна конфиденциалност относно личните данни, здравословното състояние, семейната среда и образователните потребности на учениците съгласно GDPR и ЗЗЛД;
6. Да спазват изискванията за превенция на конфликт на интереси и забраната по чл. 219, ал. 2 от ЗПУО за извършване на платени частни уроци на ученици, на които преподават или оценяват в училището;
7. Да изграждат пълноценно сътрудничество с родителите, базирано на взаимно доверие, уважение, коректност и системна информираност.

## РАЗДЕЛ V: ЕТИЧНИ СТАНДАРТИ ЗА РОДИТЕЛИТЕ (ЗАКОННИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ)

**Чл. 9.** Всички родители (законни представители) на ученици в ОУ „Любен Каравелов“ – гр. Видин се задължават:

1. Да подпомагат образователно-възпитателния процес на своите деца, като осигуряват редовното им посещение в училище, следят за здравословното им състояние и съдействат активно за ежедневната подготовка на уроците и домашните задачи ;
2. Да възпитават децата си в уважение към учителите, съучениците, училищното имущество и обществените правила за поведение;
3. Да общуват с учителите, ръководството и останалите членове на училищната общност с уважение, сдържаност, конструктивен тон и зачитане на тяхната професионална компетентност;
4. Да решават възникнали казуси, конфликти или възражения, свързани с техните деца, единствено чрез спокоен диалог с училищните екипи (класен ръководител, учители, училищен психолог, дирекция), без прояви на агресия, публични обвинения или уронване престижа на училището;
5. Да подкрепят авторитета на учителите и институцията пред децата си и да изискват от тях стриктно спазване на Правилника за вътрешния училищен ред;
6. Да спазват установения ред за достъп до училищната сграда и да провеждат срещи с преподавателите в регламентираните приемни часове, родителски срещи или след предварително уговорен час;
7. Да информират своевременно училищните екипи за специфични здравословни, емоционални или образователни потребности на своите деца с цел осигуряване на навременна подкрепа;
8. Да участват активно в училищния живот и органите на управление и сътрудничество (Обществен съвет, Настоятелство, родителски активи).

## РАЗДЕЛ VI: МЕХАНИЗЪМ ЗА КОНТРОЛ И РАЗГЛЕЖДАНЕ НА НАРУШЕНИЯ

**Чл. 10.** (1) Контролът по спазването на настоящия Етичен кодекс се осъществява от Директора на училището и Комисията по етика.

(2) При констатиране на нарушения на етичните правила от страна на учители, ученици, служители или родители, сигналите се входират и разглеждат по процедурата, регламентирана в *Правилника за работата на Комисията по етика*.

(3) Комисията по етика провежда проучване, медиация и изготвя мотивиран доклад до Директора за предприемане на последващи мерки, помирение или налагане на дисциплинарни наказания по реда на Кодекса на труда и ЗПУО.

## ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

**§ 1.** Настоящият Етичен кодекс е неизменна част от училищната документация, трудовата дисциплина и правилника за вътрешния ред.

**§ 2.** Кодексът се свежда до знанието на целия педагогически и непедагогически персонал срещу подпис, а на учениците и родителите – в началото на всяка учебна година чрез час на класа и родителски срещи.

**§ 3.** Кодексът влиза в сила от датата на утвърждаването му със заповед на Директора на ОУ „Любен Каравелов“ – гр. Видин.

**ПРИЛОЖЕНИЕ № 1**

*към Етичния кодекс на училищната общност*

*(Педагогически ресурс за възпитателна работа в начален етап I–IV клас)*

ЕТИЧНИ ПРАВИЛА ЗА УЧЕНИКА В СТИХОВЕ

Вежлив и усмихнат винаги бъди –

така доброто ще те навести!

Никога пред трудности не свеждай ти глава!

Смело си кажи: „Аз искам и мога да постигна това!“

Не забравяй и не захвърляй книжките,

не ги оставяй да ги „четат“ мишките!

Чуеш ли на двора звънчето да звъни,

в стаята си бързо влез и за час се приготви!

Изправен на чина ти седни,

главата на две педи от листа да стои!

Мобилния си телефон преди часа си изключи,

за да не може ти да навреди!

Ако отговора на въпроса знаеш – ръка вдигни,

но не подсказвай и на никого недей пречи!

Понякога не можеш пръв да станеш,

но това не пречи добър да си останеш!

В класната стая не се храни!

С хартии и боклуци тя ще се замърси!

Книги, тетрадки, учебници чисти пази,

а всяка страничка от тях със знания ще ти се отблагодари!

Пред компютъра дълго време не стой,

вреден за теб е този престой!

В междучасията не тичай в коридора,
надбягвай се с приятелите си на двора!
Можеш да влезеш в спорове често,
но с разговор реши кое е честно!
Ако видите някой в ъгълчето да плаче,
кажете му, че е силен като юначе!
Така в труден за него час,
ще му покажете колко е важен той за вас!
И да не забравяме знаците и правилата!
Срещаме ги на улицата и в играта!
Ще ги спазваме още като ученици
и ще порастнем ний големи умници!
За да бъдем послушни в клас –
това зависи само от нас!
Така ще бъдем приятели добри
и ще се забавляваме от ранни зори!